

Napoli

ten voeten uit

Tekst: Esther van Veen
Fotografie: Esther van Veen, Matteo Carassale

Napels is terug! Na langdurig van de toeristische radar te zijn verdwenen staat de zonovergoten 'Koningin van de Baai' weer op de kaart. De beste en smakelijkste manier om de stad te leren kennen is te voet. Esther van Veen neemt ons mee naar de vier leukste wijken, vol smalle steegjes en *cibo da strada*, streetfood.

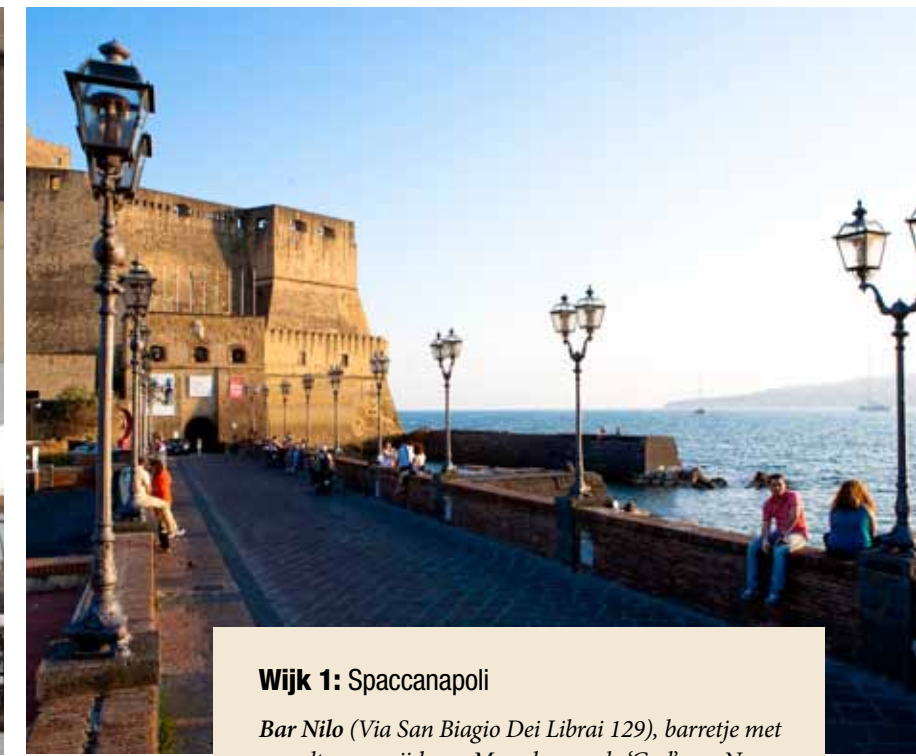

Monumenten zijn opgeknapt, het afvalprobleem is deels opgelost en delen van de *lungomare* (straat langs de zee) zijn autovrij verklaard. Maar geen zorgen, Napels blijft een stad van contrasten met een rauw randje. Juist de unieke mix van het authentieke, volkse straatbeeld met de aristocratische grandeur van de architectuur vormt Napels' grootste aantrekkingskracht. Daarnaast concurreren de inmiddels befaamde Napolitaanse straitsnacks met een enorm aanbod van cultuurschatten op letterlijk iedere straathoek. Boven op antieke resten vind je middeleeuwse gebouwen, vervallen barokke kerken én talloze snackbarretjes.

Napoli a piedi

Laat de beroemdste musea en paleizen even voor wat ze zijn, en maak een - culinaire - ontdekkingstocht *a piedi*, te voet, om onder de huid van deze stad met een bijna on-Italiaanse intensiteit te kruipen. Ervaar Napels' verschillende gezichten en bezienswaardigheden, terwijl je door met wasgoed en mandjes behangen stegen dwaalt, intieme binnenplaatsen oploopt, pompeuze pleinen oversteekt en door pittoreske visserswijken wandelt.

Al sinds de oudheid wordt er veel gesnackt in de levendige straten van Spaccanapoli

Wijk 1: Spaccanapoli

De volkswijk Spaccanapoli vormt het hart van het antieke Napels dat door de Grieken is gesticht, en door de Romeinen verder is opgebouwd. De smalle, gelijknamige straat Spaccanapoli is een kaarsrechte weg dwars door de stad, en betekent 'breekt de stad door-midden'. Samen met de Via dei Tribunali en de Via Anticaglia vormt deze levensader het boeiendste deel van Napels, waar vergane glorie hoogtij viert. De wijk is een verzameling van barokke kerken, afgebladderde façades en pleintjes met ondergrondse ruïnes. Talloze pizzeria's, ouderwetse etalages, vintage Vespa's, kramen met fruit, antiekmarktjes en winkels vol kitscherige Mariabeelden karakteriseren het gebied. Buurtbewoners bevolken gemoedelijk en tot laat op de avond de pleinen.

Cibo da strada

Al sinds de oudheid wordt er veel gesnackt in de straten van Spaccanapoli. Nog steeds struikel je

hier over kraampjes met lekkernijen en *granita al limone's*. Napels zou Napels niet zijn als er naast de 'gewone' pizza die hier het levenslicht zag, niet vele variaties bestonden. Behalve de *pizza a portafoglio* of *a libretto* (opgevouwen pizza om uit de hand te eten), wordt er ook allerlei ander lekkers van piz-zadeeg gemaakt. Zoals bijvoorbeeld *montanara* (een rond, gefrituurd pizzaballetje met tomatensaus erop) en *calzone fritto* (gefrituurde calzone, gevuld met ricotta of ham en mozzarella). Gefrituurde happen zijn mateloos populair in deze wijk. Je vindt ze om de paar meter in kraampjes op straat, bij snackbarretjes en *rosticcerie*.

Caravaggio

Cultuur snuiven in Spaccanapoli doe je bij het museum Pio Monte della Misericordia. Hier kun je *De Zeven Werken van Barmhartigheid* van Caravaggio bewonderen, een van de beroemdste schilderijen van de stad uit 1607. Het ingenieuze gebruik van licht en schaduw en de extreem realistische en gewaagde afbeelding van de Madonna

van de Barmhartigheid met een naakte borst is op z'n minst pikant te noemen, helemaal voor zijn tijd. De afbeelding is gemodelleerd naar een Napolitaanse vrouw. Ook de overige modellen schijnen van de Napolitaanse straten geplukt te zijn.

Ondergrondse werelden

Halverwege een van de hoofdstraten van Napels, de Via dei Tribunali, vind je het Piazza Gaetano. Hier sta je boven op het centrum van het antieke Neapolis. Onder de San Paolo Maggiore-kerk en de San Lorenzo Maggiore-kerk liggen Grieks-Romeinse opgravingen die je kunt bezoeken, waaronder resten van het theater van de megalomane Romeinse keizer Nero. Links van de San Paolo Maggiore vind je de ingang van Napoli Sotteranea, waar je kunt afdalen in een complex van ondergrondse waterreservoirs uit de oudheid.

Kerststallen en barokkapellen

Om de hoek van het Piazza Gaetano ligt de Via San Gregorio Armeno, een van de weinige echt

toeristische straatjes van Napels. Het hele jaar door zijn de kramen en winkels hier gevuld met ontelbare *presepi*, kerststalletjes. Geniet van een espresso in Bar Nilo en bewonder het altaar gewijd aan een van de grootste helden van de stad: voetballer Diego Maradona. Of pak een terrasje op het sfeervolle, bij studenten populaire Piazza San Domenico Maggiore. Op steenworp afstand vind je een van de grootste mysteries van Napels, de Cappella San Severo uit de barok. Deze intieme, rijkgedecoreerde privékapel toont de met raadsels omgeven Cristo Velato, dat volgens velen het mooiste beeldhouwwerk van Napels is. De barokke pracht in de kapel werd voornamelijk toegevoegd door Raimondo di Sangro, de zevende prins van Sansevero, over wie wilde verhalen de ronde deden. Zo zou hij een tovenaars en alchemist zijn geweest die zijn ziel aan de duivel had verkocht.

Dorp in een stad

Vanaf de *capella* loop je zo naar het Piazza Bellini, dat wordt omringd door cafés die populair zijn onder studenten en kunstenaars. Veel boekhandeltjes hier fungeren eveneens als café, waar je te midden van de boeken aan een cocktail kunt nippen. Niet ver van het Piazza Bellini ligt de Quartieri Spagnoli, dat je niet beslist niet mag overslaan. Deze volkswijk bestaat uit voormalige soldatenwoningen die in de zestiende eeuw in rastervorm zijn aangelegd om de Spaanse troepen en hun families onder te brengen. De Quartieri Spagnoli vormt min of meer een dorp in een stad, met een levendige sfeer en smalle straatjes met karakteristieke cafés en restaurants.

Wijk 1: Spaccanapoli

Bar Nilo (Via San Biagio Dei Librai 129), barretje met een altaar gewijd aan Maradona, de 'God' van Napels.

Intra Moenia (Piazza Bellini 70), al jarenlang een van de populairste literaire cafés van Napels.

Libreria Berisio (Via Port'Alba 28-29), bijzondere boekwinkel annex wijnbar, zowel overdag als 's avonds een aanrader.

Cammarota Spritz (Vico Lungo Teatro Nuovo 31), onpretentieuze aperitivo bar in het Quartieri Spagnoli met spotgoedkope drank en veel locals.

Trattoria Da Nemelle (Vico Lungo Teatro Nuovo 103/104/105), vrolijke en traditionele trattoria met overheerlijke pasta's.

NAPELS' BESTE STREETFOOD:

Zeppole: gefrituurde zoete deegbolletjes

Pall'e riso (ook wel arancini genoemd): gefrituurde rijstballetjes met gehakt, tomatensaus en erwten

Panzerotti: gefrituurde ravioli

Cuoppo fritto: een mix van diverse gefrituurde ingrediënten, zoals deeg, courgettebloem, aubergine of aardappel in een papieren puntzak

Cuoppo di mare: gefrituurde zeevruchten in een papieren puntzak

Mozzarella in carrozza: gefrituurde sandwich met mozzarella

Wijk 2: Koninklijke ambiance rond Piazza del Plebiscito

Aan de rand van de Spaanse wijk ligt het Piazza del Plebiscito. Het chicste plein van de stad, met colonnades en een op het Pantheon geïnspireerde kerk. Het roodkleurige paleis dat het plein domineert is het Palazzo Reale. Deze plek contrasteert sterk met de smalle stegen van Spaccanapoli. Rond het piazza heb je iconische uitzichten op de Baai van Napels met de Vesuvius op de achtergrond. Achter de noordkant van het plein, leidt de Via Toledo je naar het meer glorieuze deel van de stad; het Napels van de bourgeoisie. Hier zijn de erfenissen van de vele koningen die Napels bestuurd hebben goed zichtbaar. De Via Toledo is de belangrijkste winkelstraat van Napels, waaraan ook de beroemde Galleria Umberto I gevestigd is. Deze schitterende winkelgalerij met een dak van glas en ijzer werd gebouwd tussen 1887 en 1890, geïnspireerd op Milaans' Galleria Vittorio Emmanuele II. Naast de vloer van ingelegd marmer zijn er vele chique cafés en winkels. Proef er Napels' beroemdste zoete lekkernij, de *sfogliatella riccia* (flinterdunne laagjes bladerdeeg, gevuld met ricotta of crème) bij La Sfogliatella Mary.

Wijk 3: Vakantiesferen in Santa Lucia

Vanaf het Piazza Plebiscito kun je er ook voor kiezen om koers te zetten naar de lager gelegen boulevard (Via Nasario Sauro en Via Partenope), om lekker langs zee te wandelen of door de volkse buurt Santa Lucia te struinen. Dit historische wijkje is de plek van de mythe van de sirene Parthenope. Zij spoelde hier aan, toen ze er niet in was geslaagd Odysseus met haar gezang te betoveren en verdronk in zee. Aan de deels autovrije lungomare vind je chique hotels die het Napels van het fin-de-siècle ademen. Napolitanen komen er graag 's ochtends hardlopen en 's avonds een *passaggiata* maken. Het aangrenzende pittoreske en veelzijdig bezongen vissershaventje van Santa Lucia biedt een vrolijk vakantiesfeertje met visrestaurants en terrassen aan het water die uitkijken op het Castel dell'Ovo.

Castel dell'Ovo

Het Castel dell'Ovo stamt uit de eerste eeuw v. Chr. en is daarmee het oudste kasteel van de stad. Het is dramatisch gelegen op een klein eilandje voor de kust, Megaride, en is via een brug verbonden met de boulevard.

De naam van het fort is afgeleid van een legende over de Romeinse dichter Vergilius, die over magische krachten zou beschikken. Zijn talisman, een ei (*ovo* in het Napolitaans) dat bewaard werd in een kruik, begroef hij onder het eiland. Volgens de legende zullen het kasteel én Napels ten onder gaan als het ei breekt. Loop omhoog naar het terras van het fort, vanwaar je weids zicht over de Golf van Napels hebt. Op heldere dagen zie je zelfs Capri liggen!

Borgo Marinara

Naast het Castello dell'Ovo ligt Borgo Marinara, een negentiende-eeuws visserswijkje dat nu een gezellig buurtje vol restaurants is. Samen met het haventje van Santa Lucia is dit een van de sfeervolste plekken om een terrasje te pikken, en uiteraard dé perfecte plek voor verse vis en zeevruchten. Je kunt ook luxueus dineren boven op beroemde hotels aan de nabijgelegen Via Partenope. Magische uitzichten over de baai gegarandeerd.

Wijk 2: Rondom Piazza del Plebiscito

La Sfogliatella Mary (Via Toledo 66), voor de beste *sfogliatella* van Napels.

Caffe Gambrinus (Via Chiaia, 1-2), voor koffie en Napolitaanse gebakjes in een historische entourage ben je hier aan het goede adres.

Zi Teresa (Via Borgo Marinari, 1), visrestaurant direct aan het haventje, met geweldig uitzicht.

Wijk 3: Santa Lucia

O Tabaccaro (Borgo Marinari) onprettentieuze Napolitaanse trattoria nabij Castel dell'Ovo.

Caruso Roof Garden Restaurant (Grand Hotel Vesuvio, Via Partenope 45), smakelijke (vis)gerechten in klassieke Napolitaanse en tourage met panoramisch uitzicht.

La Terrazza dell'Excelsior (Via Partenope 48) romantische sfeer met uitzicht over de baai en over Porta Lucia.

De boulevard Via Francesco Caracciolo wordt ook wel de 'Riviera van Napels' genoemd

Wijk 4: Het elegante Napels van Chiaia

Een van de grootste pluspunten van Napels is de ligging aan de baai. Vanaf Castel dell'Ovo loop je via de Via Partenope naar een uitgestrekte boulevard, de Via Francesco Caracciolo, langs de charmante wijk Chiaia, die een verademing vormt vergeleken met de drukte en benauwdheid van Napels' stegen. Deze beroemde boulevard wordt ook wel de 'Riviera van Napels' genoemd. Vanaf hier heb je een weids zicht van de Vesuvius tot de groene heuvels van Posillipo. Aan de 'Riviera van Napels' vind je het belangrijkste stadspark van Napels, de Villa Comunale, dat bestaat uit achttiende-eeuwse koninklijke tuinen met fonteinen. Doorkruis het park en bewonder de rijkgedecoreerde Riviera di Chiaia, met pastelkleurige

architectuur uit voornamelijk de achttiende en negentiende eeuw, waaronder luxeuze palazzi en tophotels. Cultuurliefhebbers kunnen het PAN (Palazzo delle Arti Napoli) bezoeken, het museum voor moderne kunst.

Luxe winkelstraten

In het mondaine Chiaia vind je ook een aantal van de bekendste winkelstraten van Napels. Wandel de straatjes ten noorden van de Riviera di Chiaia in, en je treft in de Via Dei Mille en Via Calabritto een aaneenschakeling van boetieks, galerieën en exclusieve kleermakers die grote internationale politici kleden. Luxe modewinkels van Italiaanse topmerken als Armani en Ferragamo domineren het gebied.

Goethe bij maanlicht

Vooral 's avonds is de boulevard, evenals Via Chiaia, populair om te flaneren. Om in de geest van Goethe te blijven, die ooit bij maanlicht over Chiaia's boulevard kuierde en als een blok voor de stad viel: 'Vedi Napoli, poi bevi!' ofwel: 'Napels zien en dan drinken.' Ontspan met een aperitivo op een terras op Piazza dei Martiri of geniet in een van de vele wijnbarretjes van uitstekende wijnen als Lacryma Christi, die op de mineraalrijke hellingen van de Vesuvius geproduceerd worden. De wijk is een populaire uitgaansbuurt. Vooral rond de *vie dei barretti*, de Vico Belledonne en Via Bisignano, vind je populaire tenten waar je tot diep in de nacht het glas kunt heffen. *Salute!*

Slapen

Palazzo Alabardieri €€
Verzorgd palazzo met een wat kitscherig uiterlijk. Hoewel dit hotel midden in het hectische centrum van Napels ligt, kun je je hier goed onttrekken aan de drukte. *Via Alabardieri 38 palazzoalabardieri.it*

Hotel Piazza Bellini €-€€
Tegenover het gezellige Piazza Bellini, in het centrum van Napels, ligt dit fraaie hotel. Keurige kamers en vriendelijk personeel. Het hotel verhuurt tevens appartementen. *Via S.M. di Costantinopoli 101 hotelpiazzabellini.com*

Praktische info: Met Alitalia en Transavia vlieg je non-stop naar Napels vanaf Amsterdam, in ruim twee uur.

Wijk 4: Chiaia

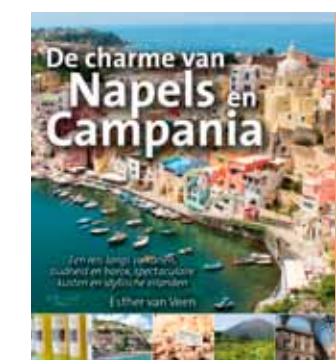
Barril (via Fiorelli 11), bijzonder sfeervolle en artistiek ingerichte wijnbar.

Gran Caffè La Caffettiera (Piazza dei Martiri 26), klassiek grand café met een groot terras, dat al meer dan 60 jaar een begrip in de buurt is.

Enoteca Belledonne (Vico Belledonne a Chiaia 18), karakteristieke wijnbar die al tientallen jaren hetzelfde is gebleven.

Chandelier cafe (Vico Belledonne a Chiaia 34/35), populaire bar met een moderne uitstraling.

Vinarium (Vicolo Santa Maria Cappella Vecchia 7), uitstekende wijnen en een traditionele Napolitaanse keuken met een goede prijskwaliteitverhouding.

MEER NAPELS? Lees dan Esthers boek *De charme van Napels en Campania* van uitgeverij Edicola. napelsencampania.nl